

Toespraak

van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, de heer prof. dr. J.A. Bruijn,
ter gelegenheid van de opening van het Model European Parliament Nederland 2019

datum 25 september 2019

Meneer de Voorzitter,
Your Excellency Miss Kaukoranta,
Collega-parlementariërs,
Dames en heren,

Welkom in de Eerste Kamer voor de officiële opening van het *Model European Parliament Nederland, editie 2019*.

Ik spreek jullie niet voor niets aan als collega: want dat zijn jullie. Net als ik zijn jullie lid van een parlement. Jullie begonnen op school, vervolgens in de eigen provincie en vandaag staan jullie op het landelijke politieke toneel.

Na deze week zal een aantal van jullie vervolgens de stap naar Europa maken wanneer het Model European Parliament in Malta bijeenkomt.

Dit jaar is een bijzonder jaar voor het Model European Parliament: het allereerste MEP vond namelijk dertig jaar geleden plaats. Annetje van Sminia begon het MEP in 1989 met twaalf scholen in Nederland. Nu, anno 2019, wordt daar in alle lidstaten van de Europese Unie door tienduizenden scholieren aan deelgenomen.

Een fantastisch succes, waarvoor wel even mag worden geapplaudisseerd!

1989 is in de Europese geschiedenis niet alleen hierom een belangrijk jaar. 1989 is een keerpunt. *Weet iemand van jullie waarom?*

Ja, precies, in november 1989 viel in Berlijn de Muur, de scheiding tussen Oost- en West-Europa, die was ontstaan na het einde van de Tweede Wereldoorlog. Eerder dat jaar was de grens tussen Hongarije en Oostenrijk al geopend.

De val van de Muur was het beginpunt van de Europese hereniging, die uiteindelijk in 2004 leidde tot de toetreding van een groot aantal voormalige Oostbloklanden tot de Europese Unie. Overigens wordt door de Europese Unie tot op de dag vandaag met een aantal andere voormalige Oostbloklanden onderhandeld over toetreding. Dertig jaar na dato.

datum 25 september 2019

blad 2

Ieder jaar opnieuw – nu al dertig jaar – komen dus leerlingen van middelbare scholen uit al die landen, ook uit kandidaat-landen, bij elkaar om te spreken over onderwerpen die alle Europeanen, jong én oud, aangaan. Dat is wel heel bijzonder.

Net als in het echte Europees Parlement gaat dat natuurlijk niet zonder een stevig debat. Debat waarin standpunten worden uitgewisseld, maar ook bestreden. Waarin uiteindelijk gezocht wordt naar een oplossing, waarin compromissen worden gesloten. Net zoals dat in deze Kamer gebeurt. Daarom is het ook een mooie traditie dat het Nederlandse Parlement – de Eerste en de Tweede Kamer – gastheer is van de jaarlijkse Algemene Vergadering van het Model European Parliament Nederland.

Dames en heren,

Jullie nemen in dit Model European Parliament dus ook écht de rol van Europarlementariër op je. Jullie zullen ervaren hoe complex de te behandelen onderwerpen zijn en jullie zullen debatteren en vergaderen tot je erbij neervalt.

Om jullie daar een beetje bij te helpen, geef ik jullie graag enkele tips:

Ten eerste: een goede voorbereiding is meer dan het halve werk. Weet waarover je spreekt en dat betekent dus: lezen, lezen en nog eens lezen. Dat geeft je een voorsprong, maar laat het onderwerp ook door je aderen stromen.

Ten tweede: voer het debat met respect, daarmee creëer je een veilige omgeving. Het gaat niet altijd om een tegenstander, maar ook om iemand met wie je samen naar een oplossing zoekt. Voer het debat zacht op de persoon, hard op de inhoud. Alleen in een respectvolle en veilige omgeving kan een goed debat worden gevoerd.

Ten derde: verplaats je in de denkbeelden van de ander. Zo kun je de argumenten van de ander voor zijn en van repliek voorzien. En je moet ook in staat zijn om namens je eigen fractie een standpunt te verdedigen waar je het persoonlijk misschien niet mee eens bent. Daar zit wel een bepaalde ruimte, uiteraard zonder dat het over je eigen grenzen heengaat.

datum 25 september 2019

blad 3

En tot slot, mijn vierde en laatste tip: gebruik zo nu en dan een scheutje humor; dat kan de sympathie opwekken en een dodelijk wapen zijn in het debat. Maar let op: altijd gedoseerd!

Politiek is compromissen sluiten, dat zei ik al eerder. Natuurlijk, het liefst zou iedere politicus – ik ook – de wereld precies zo inrichten zoals hij of zij dat het beste vindt. Maar dat is in een democratie niet uitvoerbaar. En als je daar te lang aan vasthoudt ben je niet geschikt voor de politiek. Uiteindelijk moet iemand beslissen of rood stoppen betekent en groen doorrijden.

Het is een ware kunst om een compromis te sluiten dat je toch met opgeheven hoofd aan je achterban, aan je kiezers, kunt uitleggen. Jullie moeten straks twee belangen voor ogen houden: het gemeenschappelijk Europees belang en het nationale belang van de lidstaat die je vertegenwoordigt. Weet dus goed wat je zelf wilt, en houdt vast aan een aantal kernpunten, zodat je je geloofwaardigheid niet verliest.

Dames en heren,

Kijk eens omhoog: zien jullie in het midden van het plafond die kinderen? Eén bungelt met zijn been over de rand van het gat. Deze kinderen worden ook wel de Kinderen van Staat genoemd. Volgens de overlevering zijn zij daar geschilderd om de mensen die hier al bijna 350 jaar vergaderen eraan te herinneren dat ze besluiten nemen over de toekomst van hun kinderen. Jullie toekomst dus.

Vandaag zijn jullie zelf aan zet. Ik wens jullie veel succes én plezier!